

Sprawozdanie z seminarium - „Rozwój społecznościowy oparty na zasobach czyli siła relacji i współdziałania”.

W dniach **dnia 19-20.06.2017** w Michałowicach odbyło się Ogólnopolskie Seminarium Organizatorów Społeczności Lokalnej pn. „**Rozwój społecznościowy oparty na zasobach czyli siła relacji i współdziałania**”. W spotkaniu wzięło udział 50 osób z całej Polski. Przedsięwzięcie organizowane było w oparciu o partnerską współpracę: Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Michałowice, Środowiskowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brwinowie, Stowarzyszenia K40, Ogólnopolskiego Forum Organizatorów Społeczności Lokalnej oraz Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej – CAL. Honorowy patronat nad wydarzeniem objął Pan Krzysztof Grabka - Wójt Gminy Michałowice. Było to wyjątkowe spotkanie osób, które na co dzień pracują w lokalnych społecznościach, osób, które dążą do nieustannego wzbogacania swojego warsztatu pracy i szukają inspiracji. Spotkania miały charakter edukacyjny i były okazją do refleksji i wymiany doświadczeń praktyków z całego kraju.

W pierwszym dniu seminarium Iwona Radzińska kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Michałowice oraz pracownicy Ośrodka przedstawili miejsce dla rozwoju społeczności w polityce lokalnej. Odbył się panel dyskusyjny z udziałem Wójta Gminy Michałowice, Przewodniczącej Rady Gminy Michałowice, Prezeski Zarządu Fundacji WIEŚWIEJAK, Kierowniczką GOPS Michałowice, Dyrektorki ŚOPS Brwinów, który przeniósł uczestników seminarium w przykład niezwykle harmonijnej współpracy pomiędzy lokalnymi partnerami.

Zaprezentowano w programie spotkania:

„Moszna – można !” budowanie społeczności lokalnej otwartej na każdego – Środowiskowy Ośrodek Pomocy Społecznej Brwinów

Jest to podobno jedyny Ośrodek Pomocy Społecznej w Polsce, który nosi nazwę Środowiskowy. Okazuje się, że są ludzie którym się chce pomóc ... którzy potrafią wychylić głowę poza własne podwórko, wyjść poza próg własnego mieszkania, aby zrobić coś razem: nie tylko dla siebie, ale i dla innych... Zebrała się w Brwinowie grupa ludzi, którzy chcą wspólnie zrobić coś dla społeczności miasta i gminy, w której przyszło im żyć. Zawiazali nowe stowarzyszenie - z ambitnymi celami i zamiarem ich skutecznej realizacji.

Rola organizacji pozarządowej w pobudzaniu aktywności lokalnej na przykładzie działalności Stowarzyszenia K40

Stowarzyszenie K40 to stowarzyszenie kobiet niezależnych i nieobliczalnych, kreatywnych i przedsiębiorczych - kobiet, które chcą i będą wpływać na życie publiczne Komorowa, gminy, powiatu i kraju. W swoich działaniach wspierają osoby chore i niepełnosprawne umysłowo oraz ruchowo. Organizują cykliczne spotkania literackie, kabaretowe i muzyczne skierowane do wszystkich odbiorców, bez względu na ich status materialny i społeczny. Goszczą znane i ciekawe postacie, wykonawców i twórców lubianych lub kontrowersyjnych. Prowadzą bezpłatne warsztaty twórcze i edukacyjne dla dzieci i młodzieży ze wszystkich środowisk w szczególności pochodzących z rodzin zaniedbanych i patologicznych. Organizują akcje i zbiórki charytatywne z których całkowity dochód przeznaczony jest na określony z góry cel. Prowadzą szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo, w tym Grupę Teatralną „Wielkie Jajo”, która odnosi sukcesy w ogólnopolskich konkursach. Udzielają pomocy i wsparcia dzieciom leczonym onkologicznie oraz osobom niepełnosprawnym ruchowo. Wspierają Grupy Seniora i osoby z chorobą Parkinsona. Inicjują lub uczestniczą w imprezach lub akcjach ważnych dla nas wszystkich. Są wszędzie tam, gdzie warto lub trzeba być.

Motywacja i optymizm jako niezbędny czynnik w pracy ze społecznością - joga śmiechu

Uczestnicy seminarium mieli możliwość naładować się pozytywną energią oraz zapoznać się z narzędziem integracji wyzwalamym motywację i optymizm jakim jest joga śmiechu. Joga śmiechu zapewnia korzyści na 4 poziomach: zdrowotne – wzmacnia, społeczne - integruje, rozwojowe – otwiera, duchowe – uspokaja. Potrzeba radości i nowej optymistycznej perspektywy na życie jest w nas wszystkich. Świetna wspólna zabawa, dużo śmiechu. Super integracja.

Dzień zakończył się uroczystą kolacją połączoną z integracją przy świecach z powodu awarii prądu z nostalgicznym wspomnianiem FAL-i połączonym z marzeniami o ich kontynuacji i pytaniem - jak to zrobić?

Drugi dzień

Wprowadzenie do wizyt studyjnych. Sposoby na odkrywanie, budowanie, łączenie i angażowanie zasobów

Wizyty studyjne:

I grupa – Łączenie zasobów instytucji i wykorzystanie potencjału jednostek na przykładzie współpracy Biblioteki im. M. Dąbrowskiej w Komorowie, GOPS Michałowice i Wolontariuszy.

Odbiorcami współpracy są mieszkańcy gminy, w szczególności dzieci i młodzież, którzy twierdzą, że nie mają czasu, ale mają ogromną potrzebę działania, ekspresji, tworzenia, współuczestnictwa zaznaczania swojej przynależności do społeczności lokalnej, co sprawia, że w jakiś fantastyczny sposób ten czas znajdują. Celem tej praktyki było stworzenie przestrzeni w której młodzi ludzie mogą dzielić się swoimi umiejętnościami, uczyć wzajemnie, wspierać i rozwijać, angażować swoich bliskich – rodzinę i przyjaciół do wspólnego działania.

Wspólne działania to m.in. organizacja warsztatów w ramach projektu systemowego „Aktywnie do rozwoju” dla dzieci, rodziców, wolontariuszy. Wspólne projekty: pogotowie lekcyjne, Odjazdowy Bibliotekarz, Biblioteka Pełna Opowieści, Pokój zagadek Pani Marii, warsztaty kodowania dla dzieci w ramach projektu „Link do przyszłości”, Akcja ośmiorniczki dla wcześniaków. Stworzona jest przestrzeń w której mogą się dzielić swoimi pasjami, uczyć się i stymulując wzajemnie do rozwoju.

II grupa – Odkrywanie i dzielenie się talentami jako główny element skutecznego budowania relacji w grupie na przykładzie projektu socjalnego „Klub młodych mam” GOPS Michałowice.

Działanie realizowane jest od 23 października 2015r. Głównym celem jest wsparcie rodziny poprzez zwiększenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych mam. Animatorem Klubu jest pracownik socjalny. Mamy spotykają się raz w tygodniu. W spotkaniach uczestniczą razem ze swoimi pociechami. Spotkania trwają ok. 2 godziny. Aktualnie w spotkaniach uczestniczy 18 mam wraz z dziećmi - najmłodsze dziecko ma 2 m-ce. Uczestniczki Klubu dzielą się radościami i troskami macierzyństwa, szukają odpowiedzi na trudne sytuacje wychowawcze, pielęgnacyjne i domowe. W Klubie uczestniczki wraz z dziećmi wspólnie aktywnie spędzają wolny czas –

prowadzą wspólne zabawy przy muzyce, śpiewają, recytują, czytają itp., wymieniają doświadczenia związane z macierzyństwem i wzajemnie pomagają w rozwiązywaniu problemów, rozwijają i odkrywają w sobie nowe talenty, umiejętności, poznają swoje mocne strony, zapraszają ciekawych gości, uczestniczą w szkoleniach, warsztatach, dobrze się bawią.

III grupa – **Budowanie relacji sąsiedzkich i zaangażowania na przykładzie działalności świetlicy wiejskiej w Opaczy.** Pani Sołtys i przedstawiciele mieszkańców zaprezentowali uczestnikom seminarium działalność świetlicy wiejskiej w Opaczy.

IV grupa – **2+2=5, czyli efekt synergii na przykładzie świetlicy socjoterapeutycznej w Brwinowie.**

Celem pracy świetlicy jest kompleksowe wsparcie dziecka i rodziny oraz szeroka działalność profilaktyczna skierowana do mieszkańców. Świetlica ta stwarza dzieciom i młodzieży możliwość zaangażowania się w liczne projekty i inicjatywy np. Grupa Liderów, którą tworzą „absolwenci” świetlicy. Promują wolontariat, starając się zaszczepić w dzieciach umiejętność i chęć dzielenia się, wrażliwość na potrzeby innych oraz gotowość do pomocy. Ważnym aspektem życia świetlicy są zajęcia teatralne, w których dzieci wyzwalają swoje emocje, kreują własną rzeczywistość oraz uczą się autoprezentacji. Świetlica też wychodzi na zewnątrz – prowadząc zajęcia bezpośrednio w społeczności lokalnej.

V grupa – **Oswoić przestrzeń - czyli historia mieszkańców wsi Koszajec, którzy w grupie międzypokoleniowej stworzyli miejsca aktywności lokalnej: Zielony Zakątek i Koszajecki Garaż Babski.**

Koszajec – wieś w Gminie Brwinów. Zamieszkuje ją ok. 160 mieszkańców. Wszystko tu tworzą ludzie. Są różnorodni. Każdy ma inne zainteresowania, wykształcenie, doświadczenie. Działania są coraz lepiej przemyślane, przedyskutowane w większym gronie. Celem tych miejsc jest zwiększenie aktywności mieszkańców.

Po odbytych wizytach studyjnych uczestnicy seminarium zostali podzieleni na pięć grup w których pracowali nad prezentacją:

Co było ważne i inspirujące dla nich w materiale przygotowanym na seminarium

Najważniejszą rzeczą dla uczestników seminarium było bogactwo w ludziach, mieszkańcach i ich zasobach, relacjach. Prawdziwość relacji, sposobu przekazu, świeżość, dobra energia,

wiarygodność, prawdziwość. Pokazanie pięknej i efektywnej współpracy. Wytwarzanie dobrej energii współpracy u wszystkich zaangażowanych osób. Zobaczenie jakie efekty w pracy OSLOWca daje wsparcie od swojego przełożonego, władz gminy, mieszkańców, partnerów. Podkreślali ważność lidera – zasobów ludzkich i organizacji pozarządowych. Uczestnicy podkreślali, że zabierają ze sobą wiedzę, wymianę doświadczeń, pomysły. Podkreślali, jak cenna jest możliwość rozmów w kuluarach spotkania oraz dobra i przyjazna atmosfera .

Co zabieramy ze sobą? „co warto wdrożyć/zastosować w swojej praktyce zawodowej, na swoim terenie działania? Co jest potrzebne na naszym terenie?

Uczestnicy seminarium podkreślali, że zabierają ze sobą nowe narzędzia oraz większe zaangażowanie i wiarę w słuszność w tego co robią. Mieli możliwość zobaczenia jak powinna wyglądać w praktyce współpraca instytucjonalna w zakresie OSL i nie tylko. Poczuli moc dobrej energii od ludzi, umocnili swoją wiarę w to co robią. Zobaczyli jak ważnym jest dowartościowanie pracowników przez szefa, relacje, współpracę i efekty tej relacji. Upewnili się w tym, że warto zadbać o siebie, odnaleźć swoje pasje, dowartościować siebie, uwierzyć w siebie. Zwrócili uwagę na to co znaczy słowo pasja, poczucie wartości, robienie tego co się lubi i jak to przekładać na warsztat swojej pracy, a poprzez to na lepsze jej efekty.

Pomysły i oczekiwania dotyczące tematów następnego seminarium.

Szczególny nacisk został położony na kadre kierowniczą OPS-ów, padały propozycje zapraszania kierownictwa na seminaria, spotkania, wizyty studyjne organizowane w ramach OSL, włączania ich w nurt ogólnopolskiego środowiska OSL. Nadzieją uczestników jest ułatwienie im pracy modelem OSL, wsparcia, nie utrudniania pracy, umożliwienie rozwinięcia „żagli” inspiracji, zaufania, a przede wszystkim nie traktowanie ich jako zagrożenia, osób wychodzących przed szereg. Ważnym jest danie pracownikom możliwości rozwijania ich pasji, realizowania się w tym co lubią. Chcą więcej i więcej, czują głód wymiany doświadczeń, wizyt studyjnych, dobrych praktyk, zajęć integracyjnych dla członków OSL. Mają poczucie braków dotyczących szkoleń z zakresu pozyskiwania funduszy na realizację działań oraz pisania projektów. Proponują nowe wyzwania - oczekują zaprezentowania rozwiązań w zakresie współpracy OSL a asystent rodziny, przemoc, niepełnosprawność, starość itp. Proponują pokazanie im do wykorzystania narzędzi pracy w ich zawodzie, warsztatów animacyjnych, elementów superwizji, jak radzić sobie z emocjami podczas pracy ze społecznościami. Odczuwalna była konieczność większego wsparcia w pracy OSLOWców, aby nie tracili zapału i energii w swojej pracy, potrzebują wiary, że są wspaniali

i wyjątkowi w tym co robią dla siebie, dla drugiego człowieka, dla nas wszystkich. Namiastkę tego otrzymali i doświadczyli właśnie podczas tego seminarium ponieważ spotkali ludzi z pasją i umiejętnością budowaniem mocy i energii do działania. Dlatego było ono takie niezwykle.

Podsumowano i zakończono seminarium.

Dziękujemy organizatorom za zaangażowanie w rozwój pracy modelem OSŁ i zorganizowanie tak wyjątkowego seminarium.

Sporządziła: Małgorzata Paluch